

Základní přístupy k HP

- Rozdílné názory ekonomů na HP
- Zásadní rozpory:
  - Úloha a schopnost státu zasahovat do ekonomiky a ovlivňovat ji
  - Schopnost státu řešit tržní selhání
  - Nebezpečnost těchto zásahů
- Dvě základní protikladné teorie:
  - Keynesiánská ekonomie
  - Neoklasická ekonomie

Keynesiánská ekonomie

- Východím předpokladem je názor, že ekonomika je vnitřně nestabilní systém, jež není schopen využívat disponibilní ek. zdroje jen působením tržních sil $\Rightarrow$ **nutné zásahy státu**
- Základní zdroj nestability a neefektivnosti je agregátní poptávka (*AD*) – díky jejímu poklesu se snižuje produkce, nevyužívají zdroje a roste nezaměstnanost $\Rightarrow$ snaha o **stimulaci *AD*** především skrze *FP* (např. vládní nákupy statků a služeb) a případně i *MP* (změny úr. sazeb)
- Zpočátku bylo cílem regulovat cyklické výkyvy ekonomiky, později se ukázalo, že stimulace *AD* je zdrojem inflačních tlaků a nezaměstnanost dlouhodobě neřeší

Neoklasická (monetární) ekonomie

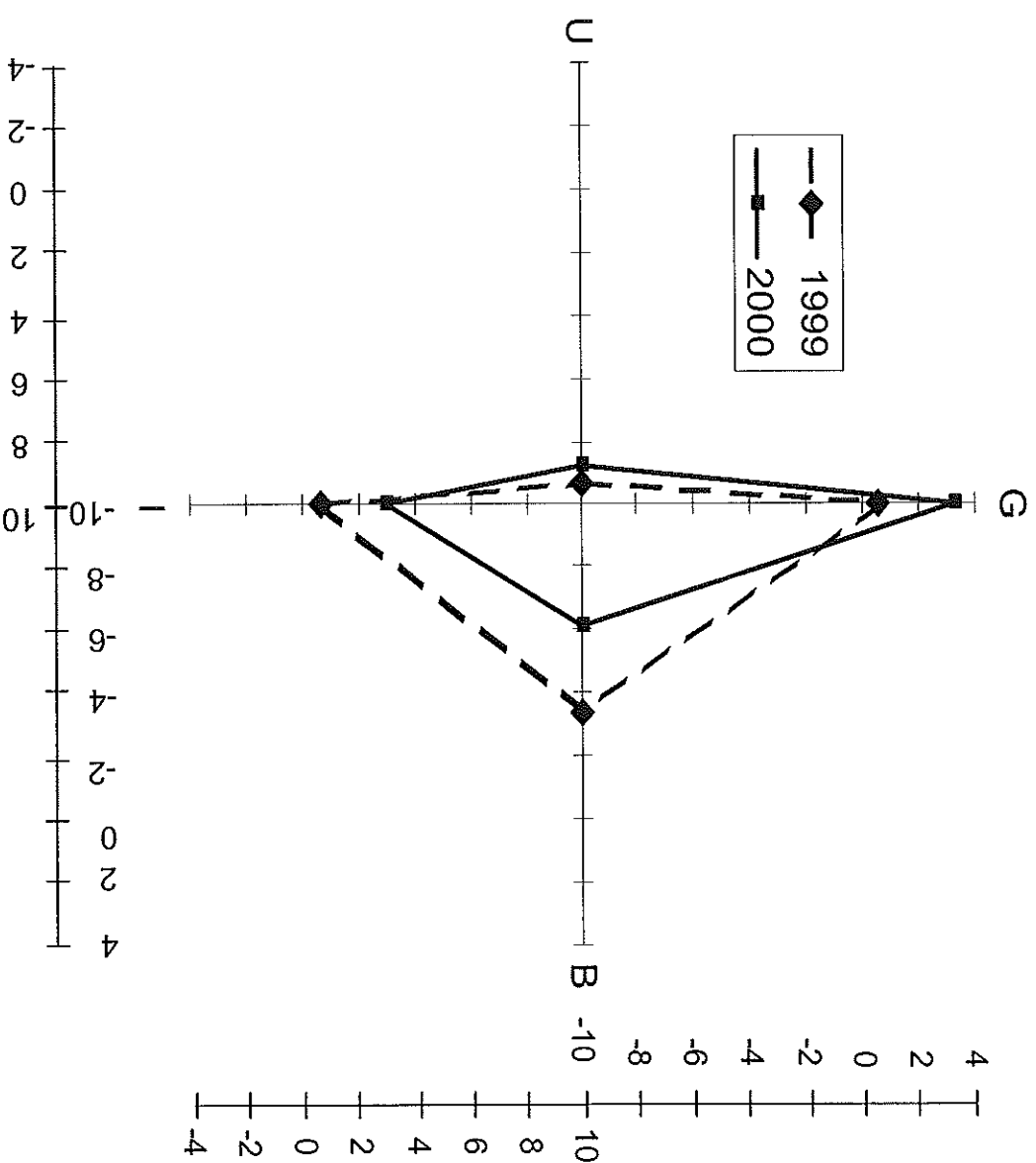
- Nastupuje po „selhání“ Keynesiánské ek. Prosazuje tradiční tržní ekonomiku
- Předpoklad: tržní mechanismus má **autoregulační síly**, které zajistí dlouhodobou výkonnost a efektivnost ekonomiky (efektivní využívání zdrojů)
- Hlavním **zdrojem neefektivnosti** ekonomiky **jsou státní zásahy**, hlavně ty, které podporují přesun zdrojů ze soukromého do veřejného sektoru (podpora vládních investic na úkor soukromých, které jsou efektivnější)
- Nechtějí stimulovat AD, ale jde jim o **stranu nabídky**. Cílem je vytvořit stabilní prostředí pro podnikání (motivace k práci, podnikání a spoření). Dále se snaží o omezení inflace, snížení negativních důsledků zdanění, omezení úloh státu a zlepšení fungování trhu

Magický čtyřúhelník

- Vytvořen pro účely hodnocení úspěšnosti HP
- Vrcholy představují 4 cíle HP:
  - Tempo růstu reálného produktu: růst GDP ve stálých cenách v %
  - Výše nezaměstnanosti: míra nezaměstnanosti v % (U – Unemployment)
  - Stabilita cen: míra inflace v % (I – Inflation)
  - Saldo vývozu a dovozu: podíl salda obchodní bilance na nominálním GDP v % (B – Balance)
- Obtížné současně dosáhnout všech žádoucích cílů; všechny tyto veličiny spolu souvisí a ovlivňují se

Magický čtyřúhelník

Expanzivní vs. restriktivní HP

